

# **Selvitys Tervolan Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2019**

## Sisällys

|    |                                                                                       |    |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1  | Sovellettava sääntely .....                                                           | 3  |
| 2  | OP Ryhmän rakenne.....                                                                | 3  |
| 3  | Osuuskunnan kokous.....                                                               | 4  |
| 4  | Hallintoneuvosto .....                                                                | 4  |
| 5  | Nimitysvaliokunta .....                                                               | 7  |
| 6  | Hallitus .....                                                                        | 8  |
| 7  | Toimitusjohtaja .....                                                                 | 12 |
| 8  | Sisäinen ja ulkoinen valvonta .....                                                   | 12 |
| 9  | Taloudellinen raportointiprosessi.....                                                | 12 |
| 10 | Palkitseminen.....                                                                    | 12 |
| 11 | Sisäpiirihallinto .....                                                               | 13 |
| 12 | Vastuullinen toiminta.....                                                            | 13 |
| 13 | Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito ..... | 13 |

## 1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvin osin otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin internetsivuilla [www.op.fi](http://www.op.fi).

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemmanasteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaa finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

## 2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2019 tilanteessa 147 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytäryhtiöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on keskusyhteisön sääntöjen perusteella osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan.

### 3 Osuuskunnan kokous

Osallistumisoikeus osuuskunnan kokouksiin on jokaisella osuuspankin omistaja-asiakkaalla. Osuuskunnan kokous käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen osuuskunnan kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen osuuskunnan kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä osuuskunnan kokoukselle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä osuuskunnan kokouksessa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen.

### 4 Hallintoneuvosto

#### Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä osuuskunnan kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen iäkkäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

|                   |                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Puheenjohtaja     | Kokkonen Lea, Tervola, 57 v., talousjohtaja, hallintoneuvostossa vuodesta 1988                                                                                                                                    |
| Varapuheenjohtaja | Salminen Hanna, Tervola, 41 v., sosionomi, hallintoneuvostossa vuodesta 2012                                                                                                                                      |
| Muut jäsenet      | Alaollitervo Esko, Tervola, 61 v., kiinteistönhoitaja, hallintoneuvostossa vuodesta 1995.<br>Keskeiset luottamustomet: Alakemijoen osakaskunta hallituksen jäsen, Kemijoen kalastuskuntaliitto hallituksen jäsen. |

Alatalo Matti, Tervola, 57 v., elinkeinokoordinaattori, hallintoneuvostossa vuodesta 2009

Keskeiset luottamustoimet: Tervolan Kurkiaura Oy, hallituksen jäsen, tj. Tervolan Plaveluverkot Oy, hallituksen jäsen

Jurva Pirjo, Tervola, 54 v., yrittäjä, hallintoneuvostossa vuodesta 2009, Keskeiset luottamustoimet: Tervolan 4H, puheenjohtaja, Tervolan sosiaali- ja terveystk, jäsen.

Kaarninen Sari, Tervola, 55 v., yrittäjä, hallintoneuvostossa vuodesta 2003.

Kaasila Tarja, Tervola, 52 v., ravitsemuspäällikkö, hallintoneuvostossa vuodesta 2003.

Keskeiset luottamustoimet: Tervolan srk, kirkkovaltuuston jäsen.

Kauppi Risto, Tervola, 65 v., opettaja, Hallintoneuvostossa vuodesta 2003.

Keränen Pertti, Tervola, 66 v., kunnallisneuvos, hallintoneuvostossa vuodesta 2005. Keskeiset luottamustoimet: Kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kuntaliiton valtuuston jäsen, sosiaalilautakunnan jäsen, kirkkovaltuuston jäsen, kirkkoneuvoston jäsen.

Kupari Matti, Tervola, 61 v., yrittäjä, hallintoneuvostossa vuodesta 1996.

Pesola Martti, Tervola, 65 v., yrittäjä, hallintoneuvostossa vuodesta 1992.

Vaara Jussi, Tervola, 59 v., yrittäjä, hallintoneuvostossa vuodesta 1991. Keskeiset luottamustoimet: Sahateollisuus ry, hallitus, vpj., kirkkovaltuusto, kirkkoneuvoston vpj.

Ylimartimo Eero, Tervola, 40 v., maanviljelijä, hallintoneuvostossa vuodesta 2010. Keskeiset luottamustoimet: kunnanvaltuusto vpj., kunnanhallitus, LSHP hallitus.

Ylitalo Mirjami, Tervola, 62 v., kodinhoitaja, hallintoneuvostossa vuodesta 1994.

### Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

### Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvostolla on ollut tarkastusvaliokunta, jonka toiminta on osuuspankin sääntömuutoksen ja hallintoneuvoston tekemän päätöksen johdosta päättynyt 17.12.2019. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on ollut avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta on auttanut hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Valiokunta on muodostunut hallintoneuvoston vuosittain keskuudestaan valiokuntaan valitsemista kolmesta jäsenestä ja hallintoneuvoston nimeämästä puheenjohtajasta. Valiokunnan jäseniä ovat koskeneet seuraavat vaatimukset: pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikki valiokunnan jäsenet ovat olleet pankista riippumattomia.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano:  
Hanna Salminen, Matti Alatalo ja Matti Kupari.

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut kaksi kertaa vuonna 2019.

### Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto voi vuodesta 2019 alkaen valita vuosittain keskuudestaan valmistelujaokseen vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Valmistelujaoksen tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa sen kokousten valmistelussa ja hallintoneuvoston yleisen valvontatehtävän hoidossa. Mikäli valmistelujaos perustetaan, vahvistaa hallintoneuvosto sille työjärjestyksen ja valitsee keskuudestaan valmistelujaoksen jäsenet.

### Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimineen henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

### Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

## 5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä, ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Osuuskunnan kokous valitsee valiokuntaan kaksi omistaja-asiakkaiden edustajaa. Osuuskunnan kokouksen valitsemien jäsenten toimikausi alkaa valinnasta päättävän osuuskunnan päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään on arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee osuuskunnan kokoukselle esityksen:

- osuuskunnan kokouksen puheenjohtajasta
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:  
Ahonen Raimo, Ollitervo Aarno  
Kokkonen Lea, Salminen Hanna  
Oja Heikki, Alaraatikka Markku

Nimitysvaliokunta on kokoontunut kaksi kertaa vuonna 2019.

## 6 Hallitus

### Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

### Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja: Oja Heikki, Tervola, 66 v., maanviljelijä. Hallituksessa vuodesta 12/1992 alkaen.

Varapuheenjohtaja: Alaraatikka Markku, Tervola, 52 v., yrittäjä. Hallituksessa vuodesta 12/2001 alkaen.

Jäsen: Mommo Tapio, Tervola, 59 v., opistoupseeri evp. Hallituksessa vuodesta 12/1999 alkaen.

Jäsen: Tervaniemi Sari, Tervola, 40 v., hallintojohtaja. Hallituksessa vuodesta 12/2012 alkaen.

Jäsen: Havela Tiina, Tervola, 30 v., tekninen johtaja. Hallituksessa vuodesta 12/2018 alkaen.

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 8.



## Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti

- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimisopimuksen muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

#### Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

### Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja, että erityyppiset eturistiriitatilanteet vältetään.

### Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimsuhde. Vähintään puolen hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Sari Tervaniemi ja Tiina Havela.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia yli 12 vuoden yhtäjaksoisen hallitusjäsenyyden vuoksi eivät ole Oja Heikki, Mommo Tapio ja Alaraatikka Markku. Hallintoneuvosto on vahvistanut periaatteet, joiden mukaan hallituksen enemmistön riippumattomuus saavutetaan tulevien vuosien hallitusvalinnoissa.

### Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

### Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 92 %.

Osallistuminen jäsenittäin: Heikki Oja 12, Markku Alaraatikka 12, Tapio Mommo 11, Sari Tervaniemi 12, Tiina Havela 8.

## **7 Toimitusjohtaja**

### Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Hannu Neuvonen  
s. 1956  
yo-merkonomi  
toimitusjohtaja 5/2004 alkaen  
pankkikomeus 41 vuotta eri osuuspankeissa  
keskeiset luottamustoimet: Tervolan yrittäjät ry., hallitus.

## **8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta**

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy on vuodesta 2010 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Tapio Raappana päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2017 alkaen.

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

## **9 Taloudellinen raportointiprosessi**

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

## **10 Palkitseminen**

Osuuspankin hallintoelinten jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 570 euroa.  
Hallituksen jäsenille on maksettu kokouspalkkiota 250 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio on 270 euroa.  
Hallintoneuvoston jäsenille on maksettu 180 € kokoukselta.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, mitä osuuskunnan kokous on päättänyt maksaa vastaavia korvauksia hallintoneuvoston jäsenille.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevassa selvityksessä.

## **11 Sisäpiirihallinto**

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

## **12 Vastuullinen toiminta**

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

## **13 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito**

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.